

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/290/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7010898605
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Minxová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7010898605.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne H. C., C.. XX.XX.XXXX, S. A. I., O.. T. Č.. X, proti žalovanému Š. B., C.. XX.XX.XXXX, S. A. I., H. Č.. X, zast. JUDr. Patrikom Holingom, advokátom v Košiciach, Hlavná č. 6, o náhradu mzdy s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 07. júla 2010 č.k. 34C/1/2003-188 t a k t o

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa preskúmaným rozsudkom:

1/ u l o ž i l žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 2.120,23 eura (63.874,-Sk) so 17,6 úrokom z omeškania zo sumy 123,48 eura (3.720,-Sk) od 30.05.2000 do zaplataenia, zo sumy 246,96 eura (7.440,-Sk) od 30.06.2000 do zaplataenia, zo sumy 370,44 eura (11.160,-Sk) od 30.07.2000 do zaplataenia, zo sumy 493,93 eura (14.880,-Sk) od 30.08.2000 do zaplataenia, zo sumy 617,41 eura (18.600,-Sk) od 30.09.2000 do zaplataenia, zo sumy 740,89 eura (22.320,-Sk) od 30.10.2000 do zaplataenia, zo sumy 864,37 eura (26.040,-Sk) od 30.11.2000 do zaplataenia, zo sumy 987,85 eura (29.760,-Sk) od 30.12.2000 do zaplataenia, zo sumy 1.111,33 eura (33.480,-Sk) od 30.01.2001 do zaplataenia, zo sumy 1.234,81 eura (37.200,-Sk) od 30.02.2001 do zaplataenia, zo sumy 1.358,30 eura (40.920,-Sk) od 30.03.2001 do zaplataenia, zo sumy 1.481,78 eura (44.640,-Sk) od 30.04.2001 do zaplataenia, zo sumy 1.605,26 eura (48.360,-Sk) od 30.05.2001 do zaplataenia, zo sumy 1.728,74 eura (52.080,-Sk) od 30.06.2001 do zaplataenia, zo sumy 1.852,22 eura (55.800,-Sk) od 30.07.2001 do zaplataenia, zo sumy 1.975,70 eura (59.520,-Sk) od 30.08.2001 do zaplataenia, zo sumy 2.099,18 eura (63.240,-Sk) od 30.09.2001 do zaplataenia, zo sumy 2.222,66 eura (66.960,-Sk) od 30.10.2001 do zaplataenia, zo sumy 2.346,15 eura (70.680,-Sk) od 30.11.2001 do zaplataenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku;

2/ v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t o l ;

3/ u l o ž i l žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 142, eur na účet Okresného súdu Košice I do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a

4/ účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n a l .

Svoje rozhodnutie založil na zistení, že účastníci konania uzavreli dňa 24.09.1999 pracovnú zmluvu s dohodnutým pracovným pomerom na dobu určitú do 31.12.1999, dňa 31.12.1999 uzavreli ďalšiu pracovnú zmluvu s pracovným pomerom v trvaní do 29.02.2000 a so skúšobnou dobou dva mesiace a ďalej, že žalovaný na skončení pracovného pomeru dohodnutého na dobu určitú uplynutím doby dňa 29.02.2000 upozornil žalobkyňu listom zo dňa 25.02.2000. Následne žalobkyňa listom zo dňa 04.04.2000 požiadala žalovaného o pridelenie práce s odôvodnením, že podľa Okresného úradu

práce Košice I je i naďalej zamestnaná a to na dobu neurčitú alebo o zaslanie dokladu o rozviazaní pracovného pomeru. Žiadosť o pridelenie práce bola žalovanému doručená dňa 06.04.2000. Žalovaný vyzval žalobkyňu telegramom, ktorý jej bol doručený dňa 10.04.2000 na nastúpenie do zamestnania dňa 12.04.2000. Keď sa však žalobkyňa uvedeného dňa v prítomnosti svedka Y. L. N. poľhodinu pred začiatkom pracovnej doby (so začiatkom o 10.00 hod.) dostavila na pracovisko, žalovaný jej povedal, že si rozmyslel a že ju nezamestná. Následne jej doručil list zo dňa 11.04.2000 ako oznámenie o skončení pracovného pomeru ku dňu 15.04.2000. Žalobkyňa dňa 26.04.2000 sa zaevidovala do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Okresnom úrade práce Košice I z dôvodu hmotnej núdze, avšak podpora v nezamestnanosti jej nebola vyplácaná z dôvodu, že podľa Okresného úradu Košice I jej pracovný pomer naďalej trval. Po vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie poberala len dávky v materstve, lebo sa starala o dieťa vo veku do troch rokov. Žalobkyňa bola nemocensky poistená ako zamestnankyňa žalovaného v období od 01.10.1999 do 29.02.2000, práceneschopná bola od 07.02.2000 do 31.03.2000 a podporu pri ošetrovaní člena rodiny poberala v období od 10.04.2000 do 16.04.2000. Od 07.02.2000 do 31.03.2000 poberala dávky nemocenského poistenia, t.j. nemocenské v sume 8.723,- Sk a od 10.04.2000 do 16.04.2000 podporu pri ošetrovaní člena rodiny v sume 946,- Sk.

Oznámenie žalovaného o zrušení pracovného pomeru v skúšobnej dobe ku dňu 15.04.2000 listom zo dňa 11.04.2000 vyhodnotil ako neúčinné oznámenie s poukazom na to, že aj sám žalovaný ho považoval za právne neúčinný úkon v odvolaní zo dňa 06.12.2004 a s poukazom na rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 11.07.2002 č.k. 15C/276/2000-37, ktorým vyslovil neplatnosť pracovnej zmluvy zo dňa 31.12.1999 uzavretej na dobu určitú a určil, že pracovná zmluva zo dňa 31.12.1999 bola uzavretá na dobu neurčitú. So zreteľom na uvedený záver k platnému skončeniu pracovného pomeru u žalobkyne doposiaľ nedošlo a pokiaľ žalovaný napriek tomu odmietol žalobkyňu prideľovať práce dohodnuté v pracovnej zmluve, išlo o prekážku v práci na strane zamestnávateľa s právom žalobkyne na náhradu mzdy podľa § 130 ods. 1 Zákonníka práce. Žalobkyňi vznikol nárok na náhradu mzdy dňom 06.04.2000, kedy žalovanému oznámila, že trvá na ďalšom zamestnávaní (listom zo dňa 04.04.2000, ktorý mu bol doručený dňa 06.04.2000) do 31.11.2001.

Pri určení výšky náhrady mzdy s poukazom na ust. § 130 ods. 1, § 275 ods. 2 Zákonníka práce (zák. č. 65/1965 Zb.), § 17 ods. 1, 2 a 5 zák. č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a priemernom zárobku v znení neskorších právnych predpisov vychádzal z hrubej mzdy žalobkyne zúčtovanej na výplatu v rozhodnom období a mal za to, že rozhodným obdobím bola doba od vzniku zamestnania do konca kalendárneho štvrtroka, lebo žalobkyňa začala u žalovaného pracovať v priebehu kalendárneho štvrtroka. Výška jej hrubej mzdy za október 1999 predstavovala 4.830,- Sk, za november 1999 4.410,- Sk a za december 1999 1.920,- Sk. Priemerný hrubý mesačný zárobok žalobkyne bol vo výške 3.720,- Sk ($4.830 + 4.410 + 1.920$ Sk : 3) a priemerný denný zárobok žalobkyne vo výške 171,40 Sk (3.720 Sk : 21,7 dní v mesiaci). Žalobkyňi priznal náhradu mzdy od 06.04.2000 do 31.11.2001, lebo žalobkyňa vymedzuje v žalobe rozsah náhrady mzdy ako dominus litis. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu mzdy vo výške 2.120,23 eura (63.874,- Sk), keďže pri zisťovaní priemerného zárobku sa priemerný hrubý mesačný zárobok 3.720,- Sk násobil počtom mesiacov, za ktoré žalobkyňa žiadala náhradu mzdy (3.720×20 mesiacov) mínus 857,- Sk (mzda od 01.04.2000 do 05.04.2000, t.j. 171,40 x 5 dní, ktorá žalobkyňi nepatrí), mínus 946,- Sk (podpora pri ošetrovaní člena rodiny) a mínus 8.723,- Sk (nemocenské vyplácané od 07.02.2000 do 31.03.2000).

Pokiaľ žalovaný oznámil podaním zo dňa 18.03.2010 súdu, že trvá na svojom prejave zo dňa 11.04.2000 a svoj prejav neberie späť má za to, že zrušenie pracovného pomeru nevzal späť.

Keďže žalovaný sa nezaplatením mzdy riadne a včas dostal do omeškania, žalobkyňi priznal (okrem náhrady mzdy) aj úroky z omeškania vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania, t.j. 8,8 % (dvojnásobok 17,6 %) a priznal úroky z omeškania z jednotlivých náhrad miezd v mesiaci a v prevyšujúcej časti žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

Rozhodnutie o súdnom poplatku odôvodnil poukazom na ust. § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a podľa výsledku konania uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 142,- eur.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal, lebo úspešnej žalobkyňi trovy konania nevznikli a neúspešný žalovaný na náhradu trov konania nemá právo.

Proti tomuto rozsudku sa včas odvolal žalovaný. Z obsahu odvolania vyplýva, že navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p., t.j. vytýkal súdu prvého stupňa, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Menovite namietal, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s otázkou jeho zrušovacieho prejavu zo dňa 11.04.2000, ktorým okamžite skončil pracovný pomer so žalobkyňou. Okamžité skončenie pracovného pomeru nie je možné platne odvolať. Poukázal na to, že zákonná úprava Zákonníka práce neumožňuje, aby po zrušovanom prejave zamestnávateľa v zmysle § 68, pracovný pomer naďalej trval. Zamestnávateľ nemôže vziať svoj prejav späť a nemôže ani urobiť iný relevantný zrušovací právny úkon. Pokiaľ by neskorší právny úkon mal byť platný, mohlo by to byť jedine za predpokladu, že by súd vyslovil neplatnosť predchádzajúceho zrušovacieho prejavu žalovaného zo dňa 11.04.2000, čo sa nestalo. Súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, lebo pracovný pomer žalobkyne bol platný skončením dňa 11.04.2000 z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny. Podmienkami pre uplatnenie nároku na náhradu mzdy je jednak rozhodnutie o neplatnosti skončenia pracovného pomeru a jednak oznámenie zamestnanca zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho zamestnávateľ ďalej zamestnával. Jedná sa o kumulatívne podmienky, ktoré v tomto prípade splnené neboli, keďže v predmetnej veci bol pracovný pomer platne skončený. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/36/2000.

Z obsahu vyjadrenia žalobkyne k podanému odvolaniu vyplýva, že navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. Pripustila, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s otázkou platného skončenia pracovného pomeru a to aj napriek skutočnosti, že to sama navrhovala. Uviedla, že ku dnešnému dňu má až dve výpovede, ale ani jedna z nich nie je akceptovateľná Zákonníkom práce, teda nie je platná, či už ku dňu 29.02.2000, alebo ku dňu 15.04.2000. Nemá ani platný zápočtový list, ktorý jej žalovaný bol povinný vystaviť a napriek jej výzvam a návrhom tak doteraz neučinil. Poukázala na skutočnosť, že zrušenie pracovného pomeru zo dňa 11.04.2000 je právne neúčinné, lebo žalovaný nemohol zrušiť pracovný pomer na základe skúšobnej doby, pretože táto nemohla trvať sedem mesiacov. Pokiaľ vo svojom odvolaní uviedol, že skončenie pracovného pomeru zo dňa 11.04.2000 bolo na základe porušenia pracovnej disciplíny, znovu poukázala na skutočnosť, že svedeckými výpoveďami bolo preukázané, že žalovaný jej neumožnil normálne pracovať. Túto skutočnosť potvrdil Ing. Hargaš, ktorý nie je a ani nikdy nebol s ňou v rodinnom zväzku, ako to uvádza žalovaný. Tiež poukázala na dĺžku súdneho sporu a žalovaným spôsobené pretrahy v konaní a to že žalovaný trval roky na rozviazaní pracovného pomeru ku dňu 29.02.2000, počas konania však pozmenil „platnú výpoveď“ a to ku dňu 15.04.2000, no ona aj tento jeho ďalší zrušovací prejav napadla a súd sa tým na pojednávaníach zaoberal. Pripojila zrušenie pracovného pomeru - oznámenie z 11.04.2000 a jej žiadosť o zrušenie pracovného pomeru zo dňa 01.05.2005 s pripojenou fotokópiou podacieho lístku.

Odvolací súd na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal bez nariadenia pojednávania, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti zrušiť.

Súd prvého stupňa sa ani vo svojom v poradí treťom rozhodnutí o žalobkyňou oproti žalovanému uplatňovanom nároku na náhradu mzdy správne a presvedčivo nevysporiadal s právnym dôvodom uplatňovaného nároku.

Vykonaným dokazovaním je preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 11.07.2002 č.k. 15C/276/2000-37, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.09.2002 bola vyslovená neplatnosť pracovnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi dňa 31.12.1999 na dobu určitú a určené, že pracovná zmluva z uvedeného dňa bola uzavretá na dobu neurčitú, preto pracovný pomer žalobkyne neskončil uplynutím doby dňom, do ktorého bolo trvanie pracovného pomeru dojednané v tejto pracovnej zmluve, t.j. dňom 29.02.2000, ale trval naďalej ako pracovný pomer dohodnutý na dobu neurčitú. Tiež je preukázané, že následne bolo žalovanej doručené oznámenie žalovaného o zrušení pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo dňa 11.04.2000, podľa ktorého mal pracovný pomer skončiť dňom 15.04.2000.

Pokiaľ súd prvého stupňa vyhodnotil uvedené oznámenie o zrušení pracovného pomeru ako neúčinné len všeobecným poukazom na vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 11.07.2002 č.k. 15C/276/2000-37 (potom čo žalovaný oznámil, že na tomto svojom prejave trvá, neuznáva jeho neúčinnosť a svoj prejav neberie späť) je tento jeho záver o neúčinnosti uvedeného oznámenia nepreskúmateľný. Rozhodnutie súdu vo veci 15C/276/2000 mal totiž len ten dôsledok, že pracovný pomer medzi účastníkmi trval naďalej aj po 29.02.2000 a oznámenie o zrušení pracovného pomeru v skúšobnej dobe ku dňu 15.04.2000 je novým zrušovacím prejavom, s ktorým sa, ako to odvolací súd vyslovil už vo svojom uznesení, ktorým zrušil prvé rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci (zo dňa 19.01.2006 sp.zn. 4 Co/44/2005), bolo potrebné osobitne vysporiadať. Právne posúdenie nároku žalobkyne podľa ust. § 130 ods. 1 Zákonníka práce (zákona č. 65/1965 v znení platnom v čase vzniku nároku, ktorý bolo potrebné na vec aplikovať) by totiž obstálo len v prípade ničotnosti daného právneho úkonu žalovaného, t.j. ako úkonu v podstate neexistujúceho, lebo len v takom prípade by neexistenciu skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe nebolo potrebné nutne riešiť podľa ust. § 64 Zákonníka práce v relevantnom znení. Súd prvého stupňa však z uvedeného hľadiska prejav žalovaného neposudzoval a ani jeho záver o jeho neúčinnosti z takýchto úvah nevychádza.

Odhliadnuc od uvedeného odvolací súd už vo svojom prvom zrušujúcom uznesení rovnako zdôraznil, že predmetom žaloby podľa § 64 Zákonníka práce v relevantnom znení bude aj neplatnosť rozviazania pracovného pomeru v prípade, že zamestnanec svoj návrh sformuluje tak, že sa domáha priznania náhrady mzdy, pričom svoj návrh opiera o skutkové tvrdenie, že zamestnávateľ s ním neplatne rozviazal pracovný pomer a o ďalšie skutočnosti významné z hľadiska vzniku nároku na náhradu mzdy podľa § 61 Zákonníka práce. V uvedenej súvislosti usmernil súd prvého stupňa zaoberať sa aj otázkou, či zrušovací prejav žalovaného z 11.04.2000 bol žalobkyni riadne doručený a kedy sa tak stalo (dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovala žalovaného), keďže uvedené bolo podstatné aj pre posúdenie následného plynutia lehoty na uplatnenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru podľa § 64 Zákonníka práce v relevantnom znení. V uvedených súvislostiach poukázal aj na okolnosti vyplývajúce z obsahu spisu 15C/276/2000, najmä na podania žalobkyne zo dňa 30.08.2000 na č.l. 7 - 8, zo dňa 23.08.2001 na č.l. 23 a zo dňa 10.09.2001 na č.l. 24, s ktorými sa bolo potrebné zaoberať pre účely posúdenia, či žalobkyňa v uvedenom konaní domáhala sa náhrady mzdy s poukazom aj na neplatnosť zrušenia jej pracovného pomeru práve zrušovacím prejavom zo dňa 11.04.2000. V takom prípade totiž predmetom žaloby bola aj neplatnosť tohto rozviazania pracovného pomeru, o ktorej mal súd rozhodnúť výrokom rozsudku. Dôsledkom takéhoto rozhodnutia by bol vznik nároku na náhradu mzdy podľa § 61 Zákonníka práce v relevantnom znení a nie podľa ust. § 130 ods. 1 Zákonníka práce. Napriek tomu, že na zistenie uvedených skutočností bol súd prvého stupňa opakovane usmernený aj druhým zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu (zo dňa 18. júna 2009 sp. z n. 4Co/277/2007), z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva ako sa s týmito otázkami vypořiadal.

Nedostatok odôvodnenia v uvedených smeroch a s tým spojená nepreskúmateľnosť rozhodnutia má za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom (v tomto prípade žalovanému), a preto vždy vedie k zrušeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolacím súdom.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku ktorým bolo žalobe vyhovené a v súvisiacich výrokoch o súdnom poplatku a o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa odstrániť vytýkané pochybenia, dôsledne sa vypořiadat s okolnosťami dôležitými pre posúdenie právneho dôvodu uplatňovaného nároku tak, ako to bolo vyššie naznačené a ako bolo usmernený v oboch predchádzajúcich rozhodnutiach odvolacieho súdu, na základe doplnenia dokazovania, najmä výsluchom žalobkyne k jej podaniam v spise 15C/276/00 na č.l. 7 - 8, 23 a 24, ozrejmiť, či predmetom konania nie je aj neplatnosť rozviazania pracovného pomeru zrušovacím prejavom žalovaného zo dňa 11.04.2000, v kladnom prípade aj o tomto nároku rozhodnúť a svoje rozhodnutie dôsledne odôvodniť podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p. tak, aby bol vo všetkých podstatných otázkach preskúmateľný.

Kvôli úplnosti je potrebné dodať, že neobstoja odvolacie námietky žalovaného v časti, kde poukazuje na to, že so žalobkyňou prejavom z 11.04.2000 okamžite skončil pracovný pomer, lebo uvedený jeho prejav nie je ani podľa označenia, ale ani podľa obsahu okamžitým skončením pracovného pomeru, ale skončením pracovného pomeru v skúšobnej dobe.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.